

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: מעלת ההודאה

פרשת כי תבוא

בס"ד | גיליון מס' 296

כיצד ניגון נרגש הציל פעוטה ממוות?

וענית ואמרת! (כ"ו, ה)

נכון, לפעמים מגיעים למסקנה הזו או לתחושה הזו רק מתוך קושי, ודווקא לכן - חשיבות יתירה היא להודות לה' מתוך הקושי, בעיצומה של התקופה הקשה, בתקופה בה הגלים סוערים. אלו הימים בהם נחשף עד כמה גדול חסד הבורא עימנו עד הלום, וממילא - מחלחלת ההבנה שגם כל מה שאנו עוברים עכשיו הוא מחסדו וטובו, ולכן הלב גואה בשירה של ההודאה.

מטרת היהודי הנברא, היא להודות ולשבח לבוראו. 'ברוך הוא אלוהינו שבראנו לכבודו, להללו ולשבחו ולספר הודו'. הרמב"ם בהלכות ברכות פ"י מגלה: 'כללו של דבר, לעולם יצעק אדם על העתיד לבוא... ויתן הודיה על מה שעבר, ויודה וישבח כפי כוחו, וכל המרבה להודות את ה' ולשבחו תמיד - הרי זה משובח'. כלומר, באופן כללי, זו מטרתו של היהודי. להתפלל על העתיד, אולם חשוב לא פחות ואף יותר, וכל המרבה בזה הרי הוא משובח - להודות לבורא עולם, פשוט לומר תודה!

פרשת השבוע שלנו, פותחת ביהודי הבא לפרדסו, ומגלה פרי שביכר והבשיל. הוא מעלה אותו לירושלים, ופוצח בשירת הודאה על חסד הבורא מאז תחילת ההיסטוריה של העם היהודי, ועד לפרי שהבשיל בפרדסו. האם הפרי שגדל והפך נאה ומשובח - הוא תופעה על טבעית? האם מדובר במשהו נדיר? הרי בכל רגע נתון גדלים פירות נאים ומשובחים, ומה טעם ממנהר היהודי לקחת את פריו לירושלים ולהודות עד כדי כך?!

אלא שזה בדיקת העניין. על ניסים חריגים קל להודות. אולם על דברים שגרתיים, פעוטים כביכול, על העובדה שאנו חיים ונושמים, שהחיים שלנו מתנהלים על מי מנוחות באופן יחסי, על שגרת החיים הרגילה שלנו - כאן נדרשות התבוננות ומחשבה. ולכן, חז"ל גילו לנו כי 'על כל נשימה ונשימה תהלל י-ה', כי תחושת ההודאה לבורא היא גם ואולי בעיקר על כל נשימה, על כל פעימת לב, על הדברים הכי שגרתיים ומצויים - עליהם אנו שמחים להודות!

לב ממוצע, פועם בכל יום 115,000 פעמים. כן, מאה וחמש עשרה אלף. בשנה - מדובר בלמעלה מ-40,000,000 פעימות, ובשנות חיים ארוכות - עשרות מיליארדי פעימות! זהו בלב שלי, שלך, של כל ילד. הבה נתבונן, מה מספר האנשים שחשוב לנו שליבם יפעם כראוי? - מאות בני משפחה וחרברים, אולי אלפים. מדובר בטריליוני פעימות לב, ועל כל נשימה ונשימה עלינו להודות ולשבח, כי שום דבר לא מובן מאליו, גם אם הוא קורה 115,000 ביום!

הבה נצל את התקופה הזו, כדי להתבונן, לבחון ולחוש, את כל אותם ניסים נפלאים, שגרתיים ופשוטים. זה הזמן לגלות את נפלאות תקופת העבר, כשחינו התנהלו

עודנו נמצאים בעיצומה של תקופה מבלבלת ורבת תהפוכות, כשהשגרה היומיומית אליה הורגלנו משובשת מבעבר, ואיש אינו יודע מה צופן לנו העתיד. העולם כולו כמרקחה סוערת, מוסכמות יסוד ודברים מובנים מאליהם השתנו ללא הכר, והלב היהודי מבקש לדעת מה אפשר להשיג בתקופה רגישה זו, מה מבקש מאיתנו הבורא בעיתות כאלה, מה ההזדמנות שימים אלה טומנים בחובם, וכיצד נזכה לצאת מהם חזקים ומחוזקים.

היו פעם ימים יפים יותר, כששנת הלימודים היתה נפתחת בהתרגשות וגילה, כיתות היו מתכנסות יחדיו לפעילויות משותפות, וגם הישיבות הקדושות היו נראות כלפידיים בווערים בלהבת התורה. גם שמחות היו נערכות ברוב עם וקהל, יחדיו ישבנו באולמות מוארים, לחצנו ידיים בחדווה והתברכנו ובירכנו בשמחה. כלל הציבור חש היטב מהו טעם ומהו ריח, החושים היו מחודדים היטב...

כיום, הלימודים מתנהלים להם בקפסולות ובמסמרות, היכלי התורה בנויים תאים תאים, ואירועים המוניים ומרגשים - אינם עומדים על הפרק. לחיצות ידיים אסורות, התקהלויות מבוטלות, רבים וטובים איבדו חוש טעם וחוש ריח, דברים בסיסיים ביותר - הפכו לאגדות ישנות ומעוררות געגועים...

לפתע נפקחות העיניים, ואנו מבינים כי כל מה שחשבנו שהוא מובן מאליו - הוא לא כזה. כל סגנון החיים, ההתנהלות והאווירה, שהיינו רגילים אליהם, מורגלים בהם וחיים אותם כדרך קבע - כנראה אינם כה קבועים ויציבים. העולם התערער, ויחד עמו התערערה ההבנה שכל החיים שלנו הם כה פשוטים ומקובלים, כביכול קורים מעצמם.

זה הרגע להרים את העיניים לאבא היקר והגדול, ולהגיד לו תודה. בתקופה הזו הוא נותן לנו הזדמנות יקרת ערך, להבין כי כל חיי השגרה שלנו הם מתנה ממנו, כל מה שהורגלנו אליו - ניתן לנו ממנו, את כל צורת הפעילות שלנו - הוא מעניק לנו. פתאום אנו מבינים, כמה הוא נתן לנו כל יום מחדש...

זה מרגש ומשמח, ובד בבד - מחייב לומר תודה. כשאדם מתבונן ובוחר את כל הטוב והחסד שה' יתברך גמל אתו, על החיים שהתנהלו כשגרה, על הבריאות שאף נגיף לא איים עליה, על הלימודים שהתנהלו באופן מסודר, על הפרנסה שזרמה ללא איומי חל"ת ופיטוריו, על השמחות שנערכו ברוב טובה וברכה - הלב גואה בתודה עצומה לבורא עולם, משתוקק ונכסף לזעוק לאבא שבשמים זעקת הודאה נרגשת על חסדיו הרבים!

מיהו יהודי מאמין?

היתה זו שעת ערב נעימה, כשבדלתו של החזון איש זצ"ל נקש בחור אחד, תלמיד ישיבת 'חברון', שמעת לעת נהג לפקוד את מעון גדול הדור כדי לשמוע דברי תורה, חיזוק ועידוד, הדרכות בעבודת ה' ופנינים יקרים. תוך כדי השיחה, אמר לו החזון איש משפט תהום וסתום: 'דע לך, שרבים חושבים כי הם מאמינים בבורא. אולם הם טועים. הם מתפללים ולומדים כראוי, אולם הם אינם יהודים מאמינים!'

התלמיד שמע, אולם לא הבין עד כמה עמוק המשפט. רק כשחזר לישיבה וסיפר זאת לחבריו, הם החלו להפציר בו כי יסע שוב אל החזון איש, ויבקש להבין את המסר לעומקו. הרי אמונה פשוטה מובנית בלבנו של כל יהודי, היכן הטעות כאן? היתכן שיהודי יתפלל וילמד כראוי, ועדיין לא ייחשב כיהודי מאמין?!

למחרת, שב הבחור ונסע לבני ברק, ונכנס אל החזון איש. הוא טחטח בפניו את תמיהותיו, והחזון איש נענה ואמר לו כי אכן כן, אמונה בה' דורשת עבודה, היא לא מובנת מאליה. יש לחדדה בכל עת בעומק הלב, היא לא נכס שמורכב בנפש היהודית באופן אוטומטי. ולפיכך, יתכן מצב שיהודי מתפלל ולומד כראוי - אולם הוא אינו מאמין בבורא! לנוכח התשובה הנחרצת, שב הבחור ושאל: 'נו, איך עושים זאת? מה העבודה הנדרשת כדי לזכות להיות יהודי מאמין?'

וכאן פתח החזון איש את אוצר לבו, וגילה את סוד החיבור לאבא שבשמים, את הסוד של האמונה: 'צריך לדבר עם השם. לבקש ממנו כל מה שצריך, ובעיקר - להודות לו על כל מה שהוא נותן. כשהיהודי מודה להשם על כל מה שהוא מקבל ממנו - זה מה שמחדד את האמונה בלבו. כך הפוכים ליהודי מאמין!'

סיפור נפלא זה, המופיע בספר 'כולנו יודעי שמך', מחדד וקורא: יהודי יקר, ההודאה היא מנוף של אמונה, היא משרישה אותה בלב. השאיפה של כל יהודי היא לחזק את האמונה בלבו. להטמיעה בלב ילדיו ונכדיו, להפוך את האמונה לנוכח בחייו. הדרך לזכות לכך היא להודות לה', כי ההודאה מייצרת אמונה, ומרוממת את היהודי למאמין באמת!

למישרין ולא ידענו מהו בידוד, מהן בדיקות, קפסולות, מסכות וכל כיצא באלה. עתה יגאה הלב בשיר ושבחה לבורא עולם, נודה לו בכל פה ונשבחו בכל עוז, וכשנודה לו ונפארו כראוי, נזכה שהוא ישיב אותנו לשגרה המבורכת עליה הודינו לו כל כך, ואז נודה לו שבעתיים!

זמזום שהציל חיים!

היה זה בשעת אחר הצהריים מוקדמת, כשהרב א. החל להבין שמשוהו מסתבך. תוכנית שנבנתה לתלפיות הולכת ומסתבכת, מאן דהוא מחבל בה ביודעין. זו תוכנית עליה עמל זמן רב, תועלתה המצופה גדולה ונצרכת עבורו, והנה, בתום כמה שיחות טלפון והשלמת שבירי מידע, נחשפה בפניו התמונה הנוראה: ידיד קרוב פועל כנגדו. נלחם בו. פשוט החליט להרע לו, והוא גורם לו עוול בל יתואר...

ברגע הראשון, הציפו אותו רגשי כעס וזעם. לאחר כמה דקות התחלפו רגשות אלו בתחושת נבגדות, כאב וזעור. מה עוד שהתוכנית עליה עמל היתה אמורה להפיק תועלת כה גדולה, עד שהידיעה על שיבושה גרמה לו לדכדוך ועצב עמוק, ובכל זאת...

לא חלפו אלא כמה דקות, והרב א. החליט להתגבר. וזו היתה משימה לא קלה...

הוא החליט להתרכז כל כולו בלומר תודה לאבא שבשמים. תודה על החיים הנפלאים עד כה, על התוכנית הגרנדיוזית שהגה, על התקווה הגדולה שפיעמה בו במשך תקופה ונסכה בו כוחות, וכן - אפילו על כך שחבר לשעבר פעל כנגדו, ושיבש את התוכנית. הוא התחזק בהבנה שכל מה שה' עושה - לטובה הוא עושה, ובהכרח שאותו אדם ששיבש את התוכנית - הוא שליח משמים, וכנראה זה טוב עבורו...

זו לא היתה משימה פשוטה, כבר אמרנו. התחושות הראשוניות נעו בין זעם וכעס מוצדקים, לתסכול וכאב, צער ועצב, דכדוך ואובדן עשתונות. אולם הוא החליט להתגבר, והתרכז כל כולו בהבנה שמה שנעשה לו - זה כנראה הדבר הטוב ביותר עבורו, ולכן עכשיו הוא מתרכז בהודאה לה' על חסדו וטובו מעודו ועד היום הזה, כולל מה שקרה ביום הזה!

כשחש מחוזק ואיתן בדעתו, פנה לשוב לביתו. כל הדרך הוא מפזם לעצמו שירות ותשבחות לבורא עולם, לבו נרגש ומתרומם בשירת התודה שהוא מזמזם תוך כדי צעדי. אולם כל זאת - עד שנכנס הביתה - - -

כשנכנס הביתה, גילה את כל בני הבית חיוורים כסיד, משותקים עד אימה. במרכז החדר עמדה בתו הפעוטה, כבת שנה וחצי, והביטה סביבה בחרדה. על הספה ישבה בתו הגדולה, עיניה אחוזות פחד...

'מה קרה? מה אירע?' - הוא שב ושאל את כולם, ובוחן אותם במבטו. כולם בסדר, ישתבחו שמו לעד. רק אווירת מתח שוררת בחלל, מתקשה להתפוגג. מה קרה?!

'איזה נס היה לנו, איזה נס!' - רעייתו התאוששה ראשונה, ופתחה בסיפור המבהיל: לפני דקות אחדות, ישבה הפעוטה על אדן החלון, מביטה בעוברים ושבים מבעד לסורגים. לפתע, זרוע אחת מהסורגים התנתקה וצנחה למטה, חמש קומות. והפעוטה, ממרומי ישיבתה על הסורג בקומה חמש, החלה להחליק אל החור שנוצר...

כשהאם סיפרה את הסיפור, מבטו של האב החל נחרד גם הוא. הוא תפס את בתו הפעוטה בזרועותיה, מבקש לוודא שאכן כן, היא עדיין כאן... והאם המשיכה וסיפרה:

'ובדיקו באותו רגע, הבחינה בכך הגדולה שלנו. לרגע הפכה מאובנת, בראותה כי התינוקת כבר תלויה מחוץ לסורג, בין שמים וארץ, כאשר רק זרוע ידה תפוסה בסורג... תוך שביר שניה התעשתה, רצה אל החלון, והרימה אותה בחיבוק עז. זה הציל לנו את הילדה, הציל את חייה!'

האב לא האמין למשמע אוזניו, הוא הגיע הביתה שתי דקות לאחר הנס המופלא. לאחר שהסדיר את נשימותיו ובחן את הסורג השבור, לפתע נזכר:

כן, באותם רגעים בהם היתה בתו תלויה בין שמים לארץ, גם לבו היה שם, בין ארץ ושמים, גואה בהודאה לבורא עולם, משבח אותו בלב ונפש חפצה. הוא עבר קושי לא קל, אולם זכה לרומם את הרגע הזה להודאה ושבח לבורא עולם, ובורא עולם העניק לו בטובו עוד סיבה טובה, איכותית ויקרה, לומר לו תודה!

על אתר פצחו בני הבית בשירת הודאה לה', מודים לו ומשבחים אותו על הנס המופלא, כשכלת האירוע - הפעוטה בכבודה ובעצמה, מרקדת במרכז המעגל, ומוכיחה בכל צעד וצעד שלה: יש שכן להודאה, היא פותחת שערים חדשים, היא יצרנית של ניסים פלאיים. כשהרב א. התעלה מעל הקושי ובחר להודות - הוא זכה בנס פלאי שמגביר ומעצים את ההודאה שלו שבעתיים!

את הסיפור שמעתי מידידי הרב א. בעצמו, והוא מרומם את הלב: כמה קל להתעצבן, להיות מתוסכל, אפילו להצטער. אלו תחושות פנימיות שנובעות אוטומטית בכל רגע של קושי, שמופעלות מבלי משים. אולם, הרבה יותר כדאי לתפוס כל רגע של קושי,

ולרומם אותו להודאה. לחפש הזדמנויות בעייתיות, ולהפוך אותן לרגעים מרוממים. לקחת זמנים לא קלים, ודווקא במהלכם - להודות לה'!

יש תינוקות אחת, לפחות, שזכתה כך בחיים במתנה. במה נזכה אנחנו? - אין לדעת. בוודאי שנזכה לרומם את הלב והמחשבה, את האמונה ואת הקשר עם אבא, בכל מילה של תודה, בכל שירה של הודאה!

פנקס שחולל מהפך...

החתונות בעידן הנוכחי, הפכו לחוויה לא קלה. חוסר ודאות שורר בחלל, ולנוכח זאת - כל ההכנות לאירוע המרגש בחיים השתנו והתבלבלו. כך גם בביתו של ידידי הרב צ. שליט"א, יהודי יקר שנערך לחתונת בתו בחודש תמוז שחלף, אולם איש לא ידע כיצד לתקיים החתונה, באיזו מתכונת, כמה מוזמנים, מה יהא סדר העניינים...

אם לא די בקושי הזה, הרי שהתווסף קושי נוסף: הרב צ. כבר חיתן כמה מילדיו, ולנוכח החובות הרבים - נוהג הוא לצאת לחו"ל לגייס כסף לנישואי ילדיו. אולם בזאת הפעם - לא שייך היה לצאת לחו"ל, וממילא מקור ההכנסה לכיסוי הוצאות החתונה - היה מעורער. הוא קיווה שבכל זאת יוכל לטוס, אולם השמים סגורים...

אם השמים מעל שדה התעופה סגורים, הרי ששערי שמים לא ננעלו. לנוכח הקשיים הרבים בהכנת חתונה זו, החליטו רעייתו ובתו הכלה לקבל על עצמן קבלה מעניינית: הן נטלו פנקס אחד, והחלו רושמות בו מדי יום חמישה דברים טובים שקרו במהלך היום. נכון, יש הרבה קשיים, הרבה חוסר ודאות, הרבה מבוכה, מצב כלכלי רועע, אבל כמה קל למצוא בכל זאת חמישה דברים טובים, ולרשום אותם בפנקס.

הפנקס הזה, הפך עבורן למורה דרך. מדי יום בימוו הן לא רק רשמו בו, אלא מיד אחר הרישום - קראו בו היטב, והודו לה' בכל לב על הדברים הטובים. לא פעם גם הציצו על מה שכתבו אתמול ושלוש, והודו שוב ושוב... והפנקס היפה הזה, גדוש רחמי שמים וחסדי הבורא, הפך עבורן לתחנת כח, למטען אנרגיה. נכון, התקופה קשה ומבולבלת, אבל קורים גם הרבה דברים טובים, ועליהם אנו מודים כל העת!

הנס הראשון שהתחולל בעקבות הפנקס, היה לא פחות ממדהים: בבת אחת, הפכה האווירה בבית מעכורה ולחוצה, נבוכה ורוטנת, לאווירה שמחה ומשוררת, מאושרת ונעלית. הפנקס הזה וההודאה שנשבה מכל שורה בו, הפיחו בבית שמחת חיים, העניקו כח ועוצמה, והביאו להתעלות והתרגשות יתירה בין כל בני הבית, מתוך תחושה שאבא שבשמים אחראי לחתונה זו, ותרוא כמה טוב וחסד הוא עושה לנו על הדרך...

ובעקבות ההודאה - הגיעו ברכות נוספות: ראשית, לבסוף החתונה התקיימה במועדה ובמתכונת כמעט רגילה, ביום האחרון בו הותר לפתוח את שערי אולמות השמחה. ושנית, בעיצומם של ימי 'שבע ברכות' התקבלה בתיבת הדואר מעטפה, ובה שיק אגדי על סך \$18,000, כן: שמונה עשר אלף דולר! - ששלח יהודי, מכר די רחוק, שהתרגש מ'חתונת הקורונה', ולראשונה בהיסטוריה העניק תמיכה כזו...

אך למותר לציין, כי באותם ימים היה הפנקס מלא וגדוש. מזמן הן עברו את חמשת הפריטים הטובים, והן מצאו בכל יום עשרה או עשרים כאלה. וגם החתונה הרגילה שהיתה, והשיק המכובד שהגיע - כל אלה הפכו לשורות נוספות בפנקס המתפקע מטובות שגמל עימן ה', ועל כל אחת ואחת מהן הן מודות לו בכל לב!

כשידידי הרב צ. סיפר לי את הסיפור, עיניו דמעו מהתרגשות וגילה. לא, לא בגלל הכסף. גם לא בגין החתונה. ההתרגשות היתה לנוכח הגילוי המופלא, כשבעיצומה של תקופה שהיתה צפויה להיות לחוצה ומבולבלת - גילה את כח ההודאה. עד כמה היא מרוממת, כמה היא מעניקה, איזה מימד היא נותנת לחיים, כמה כוחות נפש ושלוות חיים גלומים בה!

אחים יקרים, כל אחד מאיתנו יכול לנהוג באותה צורה. נכון, התקופה קשה, ובכל זאת, מדי יום קורים לנו הרבה יותר מחמישה דברים טובים, הרבה יותר. כל מה שכדאי כל כך לעשות, הוא להתבונן ולראותם, כדאי גם לרשום אותם, לחוש אותם, להרגיש בהם, והכי חשוב - להודות עליהם בכל לב, להתחבר לאבא שבשמים בשירת תודה נרגשת! וככל שנרבה להודות, נעצים את התודה בליבנו ונברך לבורא עולם על חסדו וטובו, הגלויים והנסתרים, השגרתיים והנדירים, אלו שאנו חשים בטובתם וגם אלו שלא - כך נזכה שהוא יפתח לנו את אוצרו הטוב ועניק לנו שפע חסד ורחמים, ונוסיף להודות לו ולשבחו בכל לב, 'הודו להשם כי טוב כי לעולם חסדו!'